

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Διδαγμένο κείμενο
Λυσίου 'Υπὲρ Μαντιθέου, 10-12

10 Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνεμίσην ὥστ' ἐκείνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι

11 μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διαταγὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθαι μοι διαφοροὺς ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιούντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ

12 ἐμοῦ. ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἐτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «περί δὲ τῶν κοινῶν μοι ... εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας».

Μονάδες 10

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

B1. Ποια ήταν η συμπεριφορά του Μαντιθέου στην ιδιωτική του ζωή και πώς αναδεικνύεται το άμεμπτο ήθος του;

Μονάδες 15

B2. Να εντοπίσετε τα επιχειρήματα των §§ 11-12 και να τα αξιολογήσετε.

Μονάδες 15

B3. Τι γνωρίζετε για τους λογογράφους;

Μονάδες 10

B4. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι ακόλουθες λέξεις της νέας ελληνικής: δυνάστης, στήλη, οισοφάγος, οικιακός, υπόλοιπο.

Μονάδες 10

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Τοὺς μὲν λόγους τοὺς πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων οὐ γινώσκω· ἐπαινέσαντες γὰρ πολλὰ ἑαυτοὺς οὐδαμοῦ ἀντείπον ὡς οὐκ ἀδικοῦσι τοὺς ἡμετέρους συμμάχους καὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι εἰ πρὸς τοὺς Μήδους ἐγένοντο ἀγαθοὶ τότε, πρὸς δὲ ἡμᾶς κακοὶ νῦν, διπλασίας ζημίας ἄξιοί εἰσιν, ὅτι ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γεγένηται. ἡμεῖς δὲ ὁμοῖοι καὶ τότε καὶ νῦν ἐσμέν, καὶ τοὺς συμμάχους, ἦν σωφρονῶμεν, οὐ περιοψόμεθα ἀδικουμένους οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν.

(Θουκυδίδου Α', 86)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

μέλλω = καθυστερώ

τιμωρῶ = βοηθῶ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- α)** **γινώσκω:** το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παθητικού Αορίστου
ἀντείπον: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής του ίδιου χρόνου, στην ίδια φωνή

ἀδικοῦσι: το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής Παρατατικού στην ίδια φωνή

εἰσιν: το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής Μέλλοντα

περιοψόμεθα: το πρώτο ενικό πρόσωπο ευκτικής Ενεστώτα, στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

- β)**
- λόγους:** την κλητική ενικού
- πολλά:** την ίδια πτώση και γένος, στους άλλους βαθμούς
- ἡμᾶς:** τον ίδιο τύπο στα άλλα πρόσωπα
- ζημίας:** τη δοτική πληθυντικού
- ὁμοῖοι:** την ονομαστική και γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
- ἀδικουμένους:** τον ίδιο τύπο στο αρσενικό και θηλυκό γένος της ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 5

Γ3. α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους ακόλουθους όρους:

τῶν Ἀθηναίων, πολλά, ἀγαθοί, ἀδικουμένους, τιμωροῖν.

Μονάδες 5

β. «ἦν σωφρονῶμεν, οὐ περιοψόμεθα»

Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να το μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη.

Μονάδες 5